

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 27 OKTOBER 2016
VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELING**

Aanwezig de leden:

De heren Abspoel (ChristenUnie), Amand (Trots), Berkhout (GroenLinks), Bloem (SP), Van Driel (CDA), Drost (GroenLinks), Garretsen (SP), De Groot (D66), Van Haga (VVD), Hulster (Actiepartij) en de dames Cannegieter (D66), Kok (OPH), De Raadt (CDA), Schopman (PvdA), Van der Smagt (VVD), Verhoeff (PvdA) en Van Zetten (HartvoorHaarlem)

Afwezig: De heer Mohr (OFM)

Mede aanwezig:

Mevrouw Huysse (voorzitter), mevrouw Langenacker (wethouder), de heer Van Spijk (wethouder) (griffier) en de heer Van Vliet (commissiegriffier)

Verslag: Mevrouw Van de Belt

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

- Er is bericht van verhindering van de heer Mohr.
- De voorzitter heet mevrouw Verhoeff welkom in de commissie. Zij gaat de heer Visser vervangen.
- De voorzitter deelt namens wethouder Van Spijk mee dat hij aan het einde van de vergadering een vertrouwelijke mededeling wil doen inzake Nieuwe Energie.
- De fracties van de PvdA en GroenLinks hebben kenbaar gemaakt behoefte te hebben aan een technische sessie over het ontwikkelingsproces rondom EKP en de rol van de raad hierin. Voorgesteld wordt die te organiseren op 17 november, voorafgaand aan de raad, van 18.30 tot 19.30 uur.
- De voorzitter brengt de technische sessie in herinnering met de woningbouwcorporaties aanstaande maandag 31 oktober om 17.30 uur in de Fabriciuskamer.
- Mevrouw **Van der Smagt** legt de commissie voor of er behoefte is aan een informatiemarkt over de leegstandsverordening, omdat dit instrument niet in Haarlem wordt gehanteerd. Het is wellicht handig over meer informatie te beschikken alvorens een uitspraak te doen over de wenselijkheid van een dergelijke verordening. De commissie gaat akkoord met een informatiesessie. De heer Garretsen en de heer Drost bereiden de sessie voor.
- De heer **Garretsen** biedt mevrouw Schopman een pot biologische Haarlemse aalbessenjam aan van een PvdA-kiezer.

2. Inspreken voor belangstellenden

Mevrouw Prins spreekt in namens de Haarlemse Bomenwachters, die pleiten voor boombehoud en meer en betere vierkante meters groen en bomen in de leefomgeving. Haarlem is de meest versteende, minst groene stad van Nederland met op twee na de meeste inwoners per hectare. Er zijn in Haarlem de afgelopen jaren bij diverse projecten veel bomen gekapt. Bomen laten staan bespaart de investering in aanleg en onderhoud, al gauw 10.000 euro per boom. Bomen dragen bij aan klimaatneutraal, CO₂-reductie en ecologie, een hoogwaardige stedelijke omgeving, een hogere kwaliteit van de leefomgeving. Die kwaliteit staat onder druk. Het mag ontwikkelaars dan ook niet te gemakkelijk worden gemaakt. Bewoners zijn ontevreden over de kwantiteit van het openbaar groen en groenarme wijken dienen daarom te worden ontzien van verdere verdichting. Ze stelt verder voor te streven naar meer vierkante meters groen, te werken met startbrieven met alternatieven, een TEEB-berekening voor elk bouwproject te maken, in de Ark een stedenbouwkundige met groene achtergrond op te nemen, de Ark integraal te laten toetsen en de stadsbouwmeester de taak te geven integraal te adviseren.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Prins voor haar bijdrage.

3. Inspreken voor belangstellenden over de Programmabegroting 2017-2021

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

4. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

5. Vaststellen conceptverslag commissie Ontwikkeling d.d. 29 september en 6 oktober 2016 openbaar en besloten

De verslagen van de commissie Ontwikkeling d.d. 29 september en 6 oktober jl., openbaar en besloten, worden ongewijzigd vastgesteld.

6. Inventariseren rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Er is een rondvraag.

Wethouder **Van Spijk** heeft met het Rijksvastgoedbedrijf gesproken over de openbaarmaking van het bod voor het pand Boerhaave. Die procedure is rijksbeleid – hoewel er een pilot was in Amsterdam bij de Bijlmerbajes. Wellicht komt er morgen toch het een en ander in de openbaarheid.

7. Detailhandelsvisie Haarlem Winkelstad

Mevrouw **Verhoeff** is blij verrast met dit gedegen stuk dat goed en modern in elkaar steekt. Toevoeging van grootschalige detailhandel in de buurt van Ikea zonder dat daar elders in de stad nieuwe grootschalige detailhandel kan komen, is prima, maar dat zou moeten plaatsvinden in één project bijvoorbeeld in combinatie met woningbouw. Er wordt weinig aandacht besteed aan kleinschalige buurtcentra verspreid in de stad – juist voor ouderen. Ze ziet graag een notitie waarin het college aangeeft waar het aanvullende zaken gaat regelen zodat die buurtcentra blijven voortbestaan. Mevrouw **Cannegieter** benadrukt de belangrijke rol van de detailhandel. Ze vindt het daarom jammer dat het stuk geen visie uitstraalt, maar alleen kaders aangeeft. Haarlem heeft onlangs de retaildeal van het Rijk ondertekend en die bevat wel een duidelijke visie. Deze derde versie van de Detailhandelsvisie is echter absoluut een verbetering ten opzichte van de eerste, hoewel het onbegrijpelijk is dat dit proces nu al twee jaar vergt. Ze is benieuwd naar de visie van het college op de ontwikkelingen nu in de Waarderpolder. Daar vestigt zich steeds meer kleinschalige detailhandel en horeca. De ontwikkeling van de ambulante detailhandel is sterk onderbelicht in dit kaderstellende stuk. Ze hoort graag hoe de wethouder aankijkt tegen markten. Nergens leest ze terug wat een goede balans is tussen winkels, marktstandplaatsen, ambulante handel. Met een visie dient men een voorschot te nemen op het beleid.

Mevrouw **Verhoeff** wijst erop dat er een aparte notitie zou komen over markten.

Mevrouw **Cannegieter** beaamt dat die notitie er komt, maar in dit visiedocument dient toch te staan wat er in een dergelijke notitie moet komen. Er staat niets over de toekomst.

De heer **Amand** vraagt hoe mevrouw Cannegieter de ambulante handel gaat betrekken bij de detailhandel.

Mevrouw **Cannegieter** heeft die vraag net aan de wethouder gesteld.

Internetverkoop wordt gefaciliteerd via de winkelcentra die tot de hoofdstructuur behoren. Dat wordt niet uitgewerkt in deze visie. Initiatieven in de kleinschalige centra worden alleen gehonoreerd wanneer ze de hoofdstructuur niet aantasten. Ze benadrukt het belang van kleinschalige winkelcentra in woonwijken. Een loopafstand van 15 minuten is voor ouderen of mensen met een beperking al snel onoverkomelijk. Ze constateert dat de Detailhandelsvisie vooruitloopt op de detailhandel bij de Oostpoort. Dat levert het gevaar op dat die verdere Oostpoortontwikkeling door deze Detailhandelsvisie worden gedwarsboemd of al wordt vastgelegd. Ze ziet dat dan ook graag geschrapt uit deze visie. De Oostpoort komt later nog uitgebreid aan de orde in deze commissie.

Mevrouw **Van der Smagt** vindt dit stuk een aanzienlijke verbetering ten opzichte van het vorige.

In de Detailhandelsvisie staat veel over het stimuleren van detailhandel en nieuwe concepten. Dat veronderstelt ruimte voor innovatie, maar die ruimte voor andere initiatieven is niet terug te vinden in deze visie. Als de wethouder bereid is daarover een relativerende opmerking te maken en zegt dat die ruimte er letterlijk en figuurlijk zal zijn, is het goed.

De heer **Garretsen** draagt het mkb een warm hart toe. Op een groot aantal punten geeft de Detailhandelsvisie duidelijkheid voor de ondernemers, maar wat ontbreekt zijn kaders voor kleinschalige voorzieningen en buurtwinkels. Spontane ontwikkelingen moeten mogelijk blijven, ruimte voor innovatie. Hij is het eens met wat de visie zegt over branchevervaging. Blurring mag wel, maar men moet zich houden aan de wet- en regelgeving.

Mevrouw **Cannegieter** legt uit dat blurring juist ruimte geeft voor bijvoorbeeld de verkoop van 80% kip en 20% drankjes. Horeca is niet altijd vergunningsplichting. Anders gaat het gewoon om service. De heer **Garretsen** vervolgt dat de winkelstand aan grote veranderingen onderhevig is. Uiteraard moet er ruimte zijn voor innovatie. Een vastgoedeigenaar moet de mogelijkheid hebben om een andere invulling aan zijn pand te geven in geval van langdurige leegstand. Hij is benieuwd naar het actieplan leegstand van de wethouder.

De heer **Hulster** brengt naar voren dat funshopping en traditioneel winkelen heel goed samengaan. Gezien het 'succes' van het PDV-aanbod in Beverwijk en de Cruquius zou het nu in Haarlem moeten komen. Het aantal woonwinkels is met de komst van Ikea al met 22% afgenomen. Hij meent dan ook dat de Oostpoort buiten deze discussie moet worden gehouden. Dergelijke winkelcentra liggen decentraal en leggen beslag op de mobiliteit terwijl dat nu juist problematisch is in Haarlem. De Actiepartij meent dat de Spaarneboog in een wat kleinere vorm prima zou kunnen blijven bestaan en dat er aan de oostkant bij Ikea wat sociale woningbouw zou kunnen worden toegevoegd.

De heer **Berkhout** vindt de Detailhandelsvisie beter dan de eerste variant. Winkels hebben al behoorlijk op de agenda gestaan. De winkelmarkt verandert. Er is leegstand in de binnenstad. De gemeente heeft echter een beperkte rol; vastgoedeigenaren en winkeliers hebben ook een rol. Blurring lijkt GroenLinks juist wel een goed idee en het is van groot belang dat de gemeente met die partners in gesprek blijft. Dit is niet het totaalplaatje. De Oostpoort vergt een integrale behandeling. GroenLinks heeft wel degelijk ideeën voor het gebied, de 300.000 m² rond station Spaarnwoude, en dat is niet per se detailhandel. De Oostpoort is een gebied in ontwikkeling. Daar kan ook woningbouw komen. Hij steunt dan ook het voorstel van de Actiepartij en D66 om dat stuk eruit te halen.

Mevrouw **Schopman** brengt naar voren dat in dit lange proces juist de ondernemers hun input hebben gegeven aan deze Detailhandelsvisie. Het een sluit het ander niet uit. Verplaatsing van de ondernemers vanuit de Spaarneboog is een wens van de ondernemers zelf.

De heer **Berkhout** benadrukt dat de gemeente juist nu nog keuzes kan maken voor die Oostpoort.

De Oostpoort is dermate belangrijk voor Haarlem dat dit gebied een nauwgezette behandeling vergt.

De heer **Garretsen** zou ook wel – en dan het liefst sociale – woningbouw willen. Hij heeft begrepen dat de winkeliers van de Spaarneboog willen verhuizen en dat daarover min of meer een afspraak is gemaakt. Er blijft daar echt nog wel ruimte over.

De heer **Amand** wijst op de hoge huurprijzen van de winkels in de binnenstad. De gemeente moet de winkeliers handvatten bieden. Het gaat erom wat de Haarlemmers willen.

Mevrouw **De Raadt** constateert dat de oude cijfers zijn aangepast. 12% van de banen in Haarlem wordt gecreëerd door de detailhandel. Ze hoort graag waarom deze visie slechts voor twee jaar geldt als die detailhandel zo belangrijk is voor Haarlem. Spaarneboog gaat woongebied worden en het CDA hoort graag wat de pandeigenaren hiervan vinden gezien de lagere vierkante meter-prijs. Het stuk legt de prioriteit bij het centrum. Voor het gebied in Noord wordt geen enkele verbetering aangegeven, ook niet voor de parkeergarage Cronjé. Er komt nog een afzonderlijke horecanota voor blurring in het centrum en mevrouw De Raadt hoort graag of blurring in de hele stad mogelijk wordt. Als laatste hoort ze graag waarom het college vasthoudt aan de 30% vloeroppervlak. Horeca Nederland ziet liever 20%.

Mevrouw **Kok** is voorstander van kleine buurtwinkels en kleine winkelcentra. Die staan wel in het stuk, maar dat was wel even zoeken. Graag meer aandacht daarvoor.

De heer **Abspoel** is niet zo blij met de PDV. De discussie over de Oostpoort moet nog worden gevoerd, maar de ChristenUnie vindt dat er veel te zeggen valt voor de ontmanteling van de Spaarneboog. Verplaatsing naar de Oostpoort is absoluut niet de eerste optie. De winkels trekken een eigen publiek en hebben weinig synergie met Ikea. De ChristenUnie zou meer winkelpubliek naar Schalkstad willen trekken en daar een deel van het gemis van de V&D-vestiging willen invullen.

Winkels met woonaccessoires passen nu juist wel in Schalkstad. Daar zijn ze goed bereikbaar en er blijft voldoende parkeerruimte. Hij hoort graag of het college ook een visie heeft voor de andere helft van Schalkstad. De ChristenUnie ziet bij de Oostpoort graag een integrale ontwikkeling met wonen en

kleinschalige, creatieve en maakindustrie. Het is goed dat nieuwe winkelconcepten worden bekeken. De ChristenUnie is niet tegen het concept van blurring, maar de gemeente dient zich wel aan de wetgeving te conformeren. Vaststaat dat een grotere beschikbaarheid van alcohol leidt tot meer alcoholgebruik. Hij is benieuwd naar de visie van het college op het schenken van alcohol.

Volgens mevrouw **Cannegieter** is het schenken van alcohol al helemaal wettelijk geregeld. De gemeente hoeft dat helemaal niet te regelen in de Detailhandelsvisie.

De heer **Abspoel** weet dat de huidige Drank- en Horecawet in beweging is. De ChristenUnie ziet graag dat de gemeente haar beleid voor de verkoop en het schenken van alcohol zelf bepaalt.

Mevrouw **Van Zetten** vindt dat de nota zich te veel concentreert op slechts enkele winkelgebieden. Haarlem is een echte woonstad en dan mist ze toch de kleinschalige winkels in de buurt. Zo mist ze bijvoorbeeld het Houtplein en de Wagenweg in de nota. Bij de Oostpoort gaat het om vervangende detailhandel. De kermis moet van de Grote Markt af. Blurring beschouwt ze als modieus gedoe. Er komen nog verrassingen genoeg in de toekomst.

Wethouder **Langenacker** gaat in op de vraag wat nu toch de rol van de gemeente is. Enerzijds wil ze duidelijkheid verschaffen, anderzijds wil ze ook ruimte bieden aan ondernemers. In veel sectoren zit geen groei en dus is het niet verstandig daar nog meer detailhandel toe te voegen. De gemeente moet duidelijk zijn in wat ze faciliteert en wat niet. Het is natuurlijk prima dat een kleine buurtsuper blijft zitten waar die zit.

Mevrouw **Van der Smagt** hoort de wethouder zeggen dat er geen groei meer zit in de verschillende sectoren. De gemeente heeft echter niet tot taak detailhandel te faciliteren.

Wethouder **Langenacker** licht toe dat het gaat om de vraag waar de gemeente extra zou kunnen faciliteren. Bij de Oostpoort worden geen extra meubelwinkels toegevoegd, maar daar komen vervangende woonwinkels met de doelstelling de woonwijk rond de Spaarneboog leefbaarder te maken en daar woningen toe te voegen. Eigenaren daar willen dat graag; ze hebben aangegeven niet naar Schalkstad te willen.

Mevrouw **Cannegieter** voorziet dat het winkelpubliek straks massaal met de auto naar de Oostpoort rijdt, want het gaat daar om grote spullen.

Wethouder **Langenacker** benadrukt dat juist die bundeling van dit soort winkels meer winkelpubliek oplevert. Het gebied Oostpoort is veel ruimer en daar is dus meer mogelijk dan alleen maar het vervangen van ondernemers op de Spaarneboog. De totstandkoming van de visie heeft inderdaad lang geduurd, maar had er ook mee te maken dat de raad eerst Schalkstad wilde beoordelen en de discussie over de Oostpoort wilde voeren. Vanaf de eerste versie staat het voorstel voor de verhuizing van de ondernemers op de Spaarneboog naar de Oostpoort. Dat weten ondernemers. En ze weten ook dat de raad daarover beslist.

De heer **Abspoel** informeert of er ook is gesproken over de mogelijkheden in Schalkwijk-Zuid met de winkeliers.

Wethouder **Langenacker** bevestigt dat.

Mevrouw **De Raadt** vraagt of huurders en pandeigenaren op een lijn zitten.

Wethouder **Langenacker** bevestigt dit.

Mevrouw **Cannegieter** kondigt een amendement aan om de Oostpoort uit deze visie te halen. Ze begrijpt de urgentie voor winkeliers aan de Spaarneboog wel. De commissie moet echt snel aan de slag met de plannen voor de Oostpoort.

Wethouder **Langenacker** verduidelijkt dat de gemeente geen enkele rol speelt als het goed gaat met bestaande buurtwinkels, maar als dat niet het geval is, faciliteert ze de buurtwinkels graag. Er is nog ruimte voor een aantal supermarkten, maar de wethouder stuurt niet op verdere versnippering. De Detailhandelsvisie vormt het beleidskader van 2016 tot 2020, dus voor vier jaar. De parkeergarage wordt meegenomen in de Parkeervisie. Het CDA vraagt waarom er 30% blurring staat in plaats van 20%, maar dat is wat er al in de huidige bestemmingsplannen voor het centrum staat opgenomen. Collega Van Spijk is met de grote eigenaren en ondernemersverenigingen in Schalkwijk bezig een visie op te stellen over de parkeergarage en andere zaken rondom Schalkstad. Daarom is dat in de Detailhandelsvisie heel beperkt opgenomen. Het is nu al mogelijk voor winkeliers om van 6 uur 's ochtends tot 10 uur 's avonds open te zijn en dat betekent dat winkeliers zelf met elkaar afspraken moeten maken. Het gebruik van alcohol ligt vast in de Horecawet en de gemeente Haarlem houdt vast aan die regelgeving. Op dit moment gelden de regels voor iedereen als het gaat om blurring, dus ook

voor de winkeliers in bijvoorbeeld de Cronjéstraat. Ze bespreekt het vraagstuk blurring met een aantal partijen in het centrum. De uitkomst daarvan wordt ook met alle overige wijken besproken. De ontwikkeling rond afhaalpunten gaat snel. De overheid probeert zo veel mogelijk te faciliteren in wat er speelt in de markt. De verhuizing vanuit de Spaarneboog wordt als een groot project aangepakt, maar voor de bouw van woningen aldaar geldt het bestemmingsplaninstrument. Er komen dus geen nieuwe woonwinkels. Deze visie maakt het wel mogelijk de ondernemers van de Spaarneboog in de toekomst te verplaatsen naar de Oostpoort. Met die ontwikkeling moet de raad dan wel rekenen. Desgevraagd geeft de wethouder aan dat deze Detailhandelsvisie een eventuele komst van een markthal in Schalkstad niet uitsluit. Ze zegt toe in het stuk het een en ander op te nemen over de kleinere buurtwinkels.

De **voorzitter** constateert dat dit punt als bespreekpunt naar de raad gaat.

8. Stedenbouwkundige randvoorwaarden en grondexploitatie Poort van Boerhaave - Damiatelocatie

De commissie heeft geen behoefte om de geheime bijlage te bespreken.

De heer **Drost** constateert dat hier goed is gekeken naar het aanwezige groen en het behoud hiervan. De bomen die gekapt gaan worden, staan langs de nieuwe waterverbinding. Hij verzoekt niet eerder met de kap te beginnen dan het moment waarop ook die waterverbinding wordt gerealiseerd. Er komen 23 parkeerplaatsen beschikbaar aan de Floris van Adrichemlaan. De Lidl veroorzaakt daar wel extra parkeerdruk. Hij hoort graag in hoeverre hiernaar is gekeken. Duurzaamheid vormt een integraal onderdeel van deze ontwikkeling. Hij is benieuwd hoe die duurzaamheid wordt geborgd in het verdere proces, bijvoorbeeld in de spelregels.

De heer **De Groot** is positief over de voorliggende randvoorwaarden. Dit plan draagt bij aan de mix die D66 graag ziet in Schalkwijk. De Boerhaavewijk krijgt een ware facelift. Fijn dat er veel beelden beschikbaar waren; dat maakt het plan veel tastbaarder. Er wordt een behoorlijk bedrag genoemd voor het woonrijp maken van het stuk land en hij krijgt graag toegelicht waardoor dat bedrag zo hoog is.

Mevrouw **Verhoeff** complimenteert de wethouder met dit mooie plan. Het is een mooie aanvulling op de sociale woningen in de Boerhaavewijk. De PvdA ziet graag het echte uitwerkingsplan tegemoet.

De heer **Van Driel** complimenteert de wethouder met dit leuke en complete stuk. Toch mag er wat meer focus liggen op het parkeren: dat moet echt volledig onder de grond. Hij verzoekt de wethouder dat stelliger in dit stuk te verwerken. Dit is een plek waar een uitdaging kan komen voor meer duurzaamheid en ook daarin kan de gemeente zich stelliger opstellen.

De heer **Van Haga** memoreert de WOZ-waarde van 5,2 miljoen euro van de school, maar dat perfecte gebouw werd toch gesloopt. Dat was zuur. Uiteindelijk is hij nu toch wel onder de indruk van dit plan. De aanbesteding is goed uitgelegd. Prima dat er ook middeldure woningen komen. CPO kost wel gewoon geld. Ondergronds parkeren moet nu echt een keer worden geëist.

De heer **Bloem** vindt het wel een goed stuk, maar ziet ook dat de gemeente een kans laat liggen om meer broodnodige sociale huurwoningen te bouwen. Doodzonde.

Mevrouw **Van Zetten** onderschrijft dat pijnlijke punt van sloop van de school.

De heer **Drost** vraagt wat er dan gebeurd is, omdat mevrouw Van Zetten toen gewoon in de raad zat.

Mevrouw **Van Zetten** verwijst de heer Drost door naar de heer Bol. Die kan daarover nog van alles vertellen. Ze meent dat ondergronds parkeren staand beleid was – zeker nu de gemeente weer uit de crisis is. Te veel nieuwbouw zou de prijs drukken – dat lijkt haar toch echt overdreven.

De heer **Amand** vindt de plannen heel mooi. Hij had dit stuk Schalkwijk als toekomstwijk willen hebben. Dat ondergronds parkeren moet er nu echt van komen. Hij vraagt speciaal aandacht voor de kruisingen.

Wethouder **Van Spijk** neemt de complimenten in ontvangst. De waterverbinding wordt op korte termijn aangelegd, dus uitstel van de kap is niet zinvol. De wethouder heeft gesproken met de Lidl. Zodra er een oplossing is, informeert hij de commissie. Duurzaamheid ligt veel raadsleden na aan het hart. In de gunningscriteria worden de verschillende elementen meegenomen. Bouwrijp maken is duur. Hier komen waterpartijen en twee bruggen. In het park aan de noordkant wordt geïnvesteerd. Dat zorgt uiteindelijk voor relatief hoge kosten. Ondergronds parkeren kan hier een oplossing zijn, maar de ontwikkelaar kan er ook voor kiezen dat de auto's niet zichtbaar zijn op straat. Parkeren wordt in ieder geval op eigen grond opgelost. Als de gemeente bij elk project ondergronds parkeren verlangt,

gaat uiteindelijk de grondopbrengst wel naar beneden. Hier wordt gekozen voor een bouwstructuur die heel mooi aansluit op de rest van de structuur. De wethouder heeft de kosten niet paraat. Hij zegt toe volgende week een berekening naar de raad te sturen van de verschillende parkeervarianten, zodat de raad een afweging kan maken. Het gaat al gauw om 35.000 euro per parkeerplaats.

De heer **Van Haga** komt hiervoor met een amendement.

Mevrouw **Verhoeff** pleit ervoor dat dit heel goede project zo snel mogelijk start. Van de prijs van 35.000 euro moet dan wel de prijs van halfondergronds parkeren worden afgetrokken en als er een ontwikkelaar komt met een goed plan en ondergrondse parkeerplaatsen, dan zou die ontwikkelaar daarvoor extra punten moeten krijgen. Zo stimuleert de gemeente ondergronds parkeren en zo kan het project wel doorgaan.

De **voorzitter** concludeert dat de raad nog een stuk krijgt en na 11 november wordt besloten wat de commissie met dit stuk gaat doen.

9. Bijdrage aan restauratie kathedrale basiliek Sint Bavo

De heer **Garretsen** vindt het een prachtig gebouw. Het is echter een rijksmonument en het Rijk heeft hiervoor een regeling. In 2016 heeft het 30 miljoen euro voor dergelijke projecten vrijgemaakt. Hij hoort graag of de wethouder daarop een beroep heeft gedaan. Ook de provincie heeft een paar jaar geleden miljoenen gekregen voor dit soort projecten. Hij begrijpt dan ook niet dat de gemeente hieraan moet bijdragen. Minister Bussemaker stelt dat het zeer gewenst is dat er bij restauraties leer-werkplekken zijn. Hij hoort graag hoe die hier worden geregeld. De SP wil cultuur bevorderen voor mensen met een Haarlem pas en de heer Garretsen zou graag zien dat deze mensen gratis de basiliek kunnen bezoeken. Hij hoort graag in hoeverre de gemeente ervan kan profiteren dat dit gebouw wordt opengesteld. Er komen ook vergaderzalen. De stichting heeft toegezegd hieraan mee te werken. De SP vindt dat Haarlem haar geld beter aan andere doelen kan besteden.

De heer **Amand** vindt het prima dat de kerk wordt gerestaureerd, maar nu heeft de kerk ook nog een pand in de Amsterdamstraat dat ze kan verkopen. Daar zit geld en dat wordt niet benut. De kathedraal houdt morgen een tweede restauratieveiling en een loting. Dus toch wel een stukje zelfinitiatief.

Mevrouw **Cannegieter** meent eveneens dat dit geen gemeentetaak is. Niet doen dus. Even googelen leert dat het vastgoed van de katholieke kerk alleen al in Italië 1200 miljard euro waard is en dat het Vaticaan aan onroerend goedactiviteiten 81,9 miljard euro aan inkomsten heeft. De rooms-katholieke kerk is de rijkste organisatie ter wereld. De hand ophouden voor 750.000 euro vindt ze dan ook ongepast.

De heer **Van Haga** vindt dat dit monumentale gebouw absoluut behouden moet blijven. Het gaat om historisch erfgoed. De VVD wil zeker geen religie sponsoren, maar hij complimenteert de wethouder ermee dat die op een onorthodoxe manier geld heeft gevonden. Het komt natuurlijk uit het verkeerde potje, maar het is wel een oplossing. Het maakt uiteindelijk niet zo veel uit uit welk potje het komt. Mevrouw **De Raadt** onderschrijft de woorden van de VVD. Het gebouw is van belang voor het imago van de stad, voor het toerisme en voor de economie van de stad. Met deze financiële steun voldoet de gemeente aan de wettelijke vereiste. Haarlem kent geen vergelijkbaar monument. Er is al voor 20 miljoen euro restauratiewerk gedaan. De bijdrage van de gemeente zou een bescheiden 4% bedragen. Haarlem moet dit culturele erfgoed echt behouden.

Mevrouw **Van Zetten** is blij met deze bijdrage van het college. Het is hard nodig. Het is een van de mooiste gebouwen van de stad. Er is eigenlijk 1,5 miljoen euro nodig voor de toren en de gemeente wil nu de helft beschikbaar stellen. Ook zou ze graag herstel van de tuin zien.

De heer **Hulster** is het absoluut niet eens met deze bijdrage, want de gemeente moet eigen panden verkopen om het achterstallig onderhoud van haar eigen panden op orde te krijgen.

De heer **Drost** vindt de afweging lastig. Hij krijgt graag toegelicht waarom hiervan geen precedentwerking zou uitgaan. Het zou mooi zijn als iedere Haarlemmer kan genieten van dit prachtig erfgoed en net als de SP hoort GroenLinks graag hoe dat kan worden bewerkstelligd.

Mevrouw **Schopman** ziet dat de wethouder al 750.000 euro heeft gevonden – maar er is wel voor 800.000 euro op cultuur bezuinigd. Dat maakt het wel pijnlijk. De gemeente heeft veel panden die er niet goed uitzien en ze draagt in feite geen verantwoordelijkheid voor een rijksmonument. Wellicht kan de wethouder ook voor gemeentelijke monumenten geld vinden. Bij de begroting zal de PvdA dan ook met een verzoek daarvoor komen. Van de Bavo vraagt de PvdA ook wat: bijvoorbeeld een betere

toegankelijkheid voor toeristen, ruimere openingsplekken, stageplekken vanuit het SROI en leer-werkervaringsplekken. De PvdA ziet die zaken graag als voorwaarde bij het te schenken bedrag. De heer **Abspoel** benadrukt het belang van de scheiding van kerk en staat en het is zeker niet zo dat religie gesponsord moet worden. Het gaat wel om een prachtig gebouw. De ChristenUnie steunt dit voorstel van harte.

Wethouder **Van Spijk** is de afgelopen jaren actief geweest om mee te denken bij de instandhouding van monumenten. Haarlem is dan ook de vijfde monumentenstad van Nederland. Bij de kadernota is discussie gevoerd en daarbij zijn moties ingediend. Het college vond het een goed initiatief om dit verder te onderzoeken en met een dekkingsvoorstel te komen. De basiliek heeft om 750.000 euro gevraagd. Er zijn inderdaad veel rijkssubsidies. Bij veel grote kerken in Nederland is echter sprake van achterstallig onderhoud. De rijksoverheid en provincies steken er veel geld in – net als diverse gemeenten. Er wordt bij de restauratie veel met leer-werkplekken gewerkt en de vraag daarnaar, net als de vraag voor de Haarlempashouders, neemt de wethouder mee.

In heel Haarlem wordt het beleid gevoerd kerken zo veel mogelijk te behouden of ze een andere functie te geven. Het aantal (betalende) leden van de kerk in Haarlem is klein. Het is niet zo dat er van de paus grote bedragen komen. Het gevonden geld is niet ongedekt: de ruimte is gevonden in de Berap. De openbare ruimte om de kerk heen kan wellicht bij een volgende kadernota aan de orde komen. Het college kiest hier voor een incidentele investering en het verwacht dat daarvan geen precedent uitgaat. Het is mogelijk dat de openingstijden in de toekomst worden verruimd, niet alleen voor kerkgangers, maar ook voor toeristen. Voor gemeentelijke monumenten worden af en toe al leningen verstrekt. Nu gaat het om een eenmalige bijdrage.

Mevrouw **Cannegieter** kondigt een motie aan, evenals de heer **Bloem**.

De **voorzitter** concludeert dat dit punt als besprekingspunt naar de raad gaat.

10. Bestuursrapportage 2016

Gezien de ver voorgescrede tijd verschuift dit punt naar de vergadering van volgende week.

11. Rondvraag

De heer **Berkhout** wijst op de nationale klimaatop waarbij het definitieve afscheid van gas werd aangekondigd. Haarlem heeft een grote bouwambitie en hij hoort graag welke actie het college daarop neemt.

Wethouder **Langenacker** wijst op de prestatieafspraken met de corporaties. Natuurlijk heeft Haarlem ambities, maar daarbij heeft ze wel die corporaties nodig.

De heer **Amand** hoort graag meer over de vrouw die op het dak in de Zijlweg heeft gestaan en hoe het zit met dat huurcontract.

Wethouder **Langenacker** weet dat de verwarde persoon is opgenomen. Het contract op de Zijlweg is per maand opzegbaar.

De verdere rondvraag vindt schriftelijk plaats gezien het late tijdstip.

12. Agenda komende commissievergadering

- Berap
- Stand van zaken moties De Koepel
- Ontwerp omgevingsvergunning Koninginneweg 111
- Concept raadsjaaragenda
- Huur Boerhaavekliniek, realisatie tijdelijke huisvesting statushouders
- Zienswijze gemeente Haarlem op scheidingsvoorstellen woningcorporaties – op verzoek van de ChristenUnie
- De stand van zaken rond het Slachthuis ten aanzien van de problemen rond het bestemmingsplan – op verzoek van GroenLinks

De heer **Van Haga** verzoekt de Art. 38-vragen Zijlsingel in de vorm van een mededeling de volgende keer in beslotenheid aan bod te laten komen.

13.Sluiting

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn inbreng en sluit de vergadering.